

Crisis Management in the Czech Republic

Radomír Ščurek

ORCID: 0000-0002-2971-9313

VSB – Technical University in Ostrava, Czech Republic

Ryszard Szynowski

ORCID: 0000-0003-1571-5909

WSB University, Poland

Abstract. *The Czech Republic seems to be a geographically peaceful place. However, the territory of the Republic is not free from natural disasters that have hit the country in the past, and are a common occurrence in the country nowadays. The most dramatic and destructive natural disasters and technical failures in the history of the Czech Republic included, among others, a broken dam on the Desná River in the Jizera Mountains (1916), earthquakes (1985), or floods that affected Moravia, Silesia and part of eastern Bohemia, as well as the territory of Poland, in July 1997. The latter threats related to flooding especially highlighted the inability of state institutions of the time to deal with crisis situations, and this led to undertaking work on the construction of a crisis management system in the Czech Republic. The purpose of this article is to present the solutions, experiences and trends of the currently functioning crisis management system in the Czech Republic. Why? Well, natural disasters know no borders and, just like it was in 1997, they could cover larger areas, including the territory of Poland, and the basic knowledge about the crisis management system of our neighbor (the Czech Republic) is contained in a broader concept: the concept of cross-border crisis management, the necessity of which results from cross-border threats.*

DOI: 10.5604/01.3001.0053.4203

<http://dx.doi.org/10.5604/01.3001.0053.4203>

Keywords: Czech Republic, crisis management, planning, directing, organizing, controlling

Introduction

To begin the description of the crisis management system in the Czech Republic, it is worth mentioning the historic bas-relief depicting the head of a bearded man (Bradáč) located in the Old Town of Prague. It is a simple water meter, which until the 16th century informed the inhabitants of Prague about the state of water on the Vltava River. When the water touched his chin, the risk of flooding increased, when it reached his nose, the water flooded the lowest street in the Old Town of Prague, and if it rose up to the ears, you could go boating in the Old Town Square. And if the level of the Vltava River touched his hair, it was time to start the evacuation of the Old Town. For many years, the water meter fulfilled its functions and warned the inhabitants of the real danger. Today, the probability of the occurrence of threats, as well as their elimination or providing assistance during their occurrence, becomes a necessity and a common goal of many institutions and specialized services. It also requires a well-organized and well-prepared crisis management system capable of countering possible threats¹.

¹ Górecka K, Zarządzanie kryzysowe na tle wybranych państw sąsiadujących z Polską. *Przegląd Naukowo-Metodyczny 'Edukacja dla Bezpieczeństwa'*, 2014, No. 7, Vol. 1, Iss. 22, pp. 129–152.

The subject of this article is the crisis management system in the Czech Republic. The presented topics are part of the research and achievements of two scientific disciplines: security sciences and management sciences. Therefore, in the first place, some terminological arrangements had to be made, which allowed for the proper identification of the discussed area of knowledge. The review of terminology began with defining the scope of the terms 'crisis management' and 'crisis situation'². The review was carried out on the basis of legal definitions contained in the applicable legal acts, which are the basis for the functioning of the crisis management system. Subsequently, it was considered reasonable to consider the crisis management system, taking into account: planning, managing, organizing and control³. Planning is understood here as defining goals and how to achieve them; distributing resources and means to achieve goals by cooperation; organizing is understood as the division of tasks and resources enabling the implementation of previously prepared plans; controlling is understood as monitoring the course of activities (organization, system).⁴

'Crisis management' and 'crisis situation' — definitions

In the Czech Republic, the issues of crisis management are regulated by several dozen legal acts⁵. In these considerations, the following legal acts have been adopted as basic:

- Act No. 240/2000 on crisis management and amending certain laws (Crisis Act), as amended⁶,
- Act No. 239/2000 on the Integrated Rescue System and amending certain acts⁷.

² Tocicka J.W, Zarządzanie kryzysowe w społecznościach lokalnych — studium przypadku miasta stołecznego Warszawy. Warszawa, 2020; Ściborek Z, Zamiar Z, Teoretyczne i metodologiczne podstawy problemów. Toruń, 2016, p. 211.

³ Koontz H, O'Donnell C, The functions and authority of the manager (Chap 3) dans Principles of Management: An Analysis of Managerial Functions. New York, 1972, pp. 46–57; Stoner J.A.F, Freeman R.E, Gilbert D.R, Kierowanie. Warszawa, 1999, p. 613; Ricky W.G, Podstawy zarządzania organizacjami. Warszawa, 2017, p. 60.

⁴ Stabryła A, Zarządzanie strategiczne w teorii i praktyce firmy. Warszawa, 2021; Pietrek G, System zarządzania kryzysowego. Diagnoza i kierunki doskonalenia. Difin, 2019.

⁵ Among others: Zákon č. 462/2000 Sb., Nařízení vlády k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení ao změně některých zákonů (krizový zákon); Zákon č. 432/2010 Sb., Nařízení vlády o kritériích pro určení prvků kritické infrastruktury; Zákon č. 75/2001 Sb., Vyhláška Českého báňského úřadu, kterou se stanoví báňsko-technické podmínky pro zřizování využití a ochranu důlních děl vybraných pro využití při krizových situacích pro uplatňování preventivních, technických a bezpečnostních opatření a provádění control.

⁶ Zákon, kterým se mění zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení ao změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁷ Zákon č. 239/2000 Sb., Zákon o integrovaném záchranném systému ao změně některých zákonů.

Other laws and regulations shall be referred to when considering individual criteria.

It is impossible to understand the essence of crisis management in any other way than by referring to the concepts directly related to it, namely: the concepts of 'crisis management' and 'crisis situation'. These concepts determine the scope of the subject matter discussed.

The Crisis Management Act defines the powers of national and local authorities, as well as the rights and obligations of legal and natural persons regarding the preparation and response to crisis situations related to non-military threats⁸. Pursuant to the provisions of the Act⁹, 'crisis management' means a set of actions undertaken by crisis management authorities aimed at analyzing and assessing security threats as well as planning, organizing, implementing and controlling activities related to preparing for crisis situations and responding in the event of their occurrence, as well as a host of projects related to the protection of critical infrastructure'. It should be noted that the definition of crisis management adopted in the Czech act is significantly expanded (subsections from 'a' to 'm') and also refers to crisis situations resulting from a threat to critical infrastructure, as a result of which a state of emergency is declared.¹⁰ It also refers to the obligation to provide personal or material benefits in the event of a crisis, as well as to the protection of critical infrastructure sectors, including the protection of elements of European critical infrastructure deployed on the territory of the Czech Republic. The definition lists a number of management activities of competent authorities, which are aimed at analysing and assessing security threats, planning, organising, implementing and controlling activities carried out in connection with the crisis situation. This definition includes all components of managerial functions, with the exception of leading and motivating. Therefore, it is reasonable to focus on the above-mentioned managerial functions in the further part of the article.

In the Czech Republic, the term 'crisis situation' is understood as 'a state of emergency, harmful effects of forces and phenomena caused by human activity, natural phenomena, as well as events threatening life, health, property or the environment, which require rescue and liquidation activities, as well as situations causing disruptions in the functioning of critical infrastructure and other threats, as a result of which a state of emergency, state of emergency, state of emergency was declared'. Due to the references in the definition of a crisis situation to states of emergency in the state, it is necessary to supplement it with the concept of martial law. Martial law is 'a situation that has arisen between warring parties (states or other bodies of international law) and the outbreak of an armed conflict, regardless of whether war has been declared.' The Constitution of the Czech Republic defines it as 'a situation in which the Czech Republic is attacked or when

---

⁸ Vičar R, Skoruša L, Patnáct let platnosti tzv. krizové legislativy v České Republice, *Bezpečnostní prostředí a bezpečnostní politika*, 2016, Vol. 2. *Electronic source*: <http://www.population-protection.eu/prilohy/casopis/32/240.pdf>, accessed: 17.03.2022.

⁹ Zákon, kterým se mění zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2.

¹⁰ Zákon č. 240/2000 Sb. Zákon o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon); Ústavní zákon č. 110/1998 Sb. Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky; Ústavní zákon č. 1/1993 Sb. Ústava České republiky.

it is necessary to fulfill international allied obligations regarding common defense against aggression'.¹¹

Summing up, we can say that in the legal sense, the definition refers to crisis management. Taking into account the above comments regarding the definitions of 'crisis management' and 'crisis situation', it is worth considering how the crisis management process is implemented in our southern neighbours.

Planning

In the Czech Republic, crisis planning refers to a comprehensive set of procedures, methods and measures used by competent authorities to prepare for crisis situations and to minimize the potential sources of crises and their negative consequences. Crisis planning involves taking appropriate action regarding military and non-military emergencies.

The purpose of crisis planning is to ensure the readiness of the territory and institutions to act in crisis situations, preventing crisis situations, limiting the effects of crisis situations, as well as transferring and sharing information between public administration, critical infrastructure entities and other entities.¹²

In the Czech Republic, a 'Crisis Management Plan' is a document containing a summary of crisis activities and procedures for dealing with crisis situations. The condition for the application of the crisis plan is the declaration of a crisis situation. The emergency plan consists of a core, operational and support part.¹³

The basic part of the plan (A) includes: characteristics of crisis management bodies, review of possible sources of risk and analysis of threats, review of legal entities and natural persons conducting business activity that ensure compliance of projects with the measures resulting from the plan.

The operational part of the plan (B) includes: an overview of crisis measures and ways to ensure their implementation, a supply plan prepared in accordance with the provisions of the Act¹⁴, ways of complying with regulatory measures based on specific legal provisions¹⁵, a list of links with entities involved in crisis preparation, development of crisis management plans, *i.e.* procedures for resolving specific types of upcoming emergencies, identified after the threat analysis¹⁶. Types of plans

¹¹ Szynowski R, Defense Administration of the Czech Republic. *Przedsiębiorczość i Zarządzanie*, 2018, Part III, T. XIX, Iss. 5, pp. 113–126.

¹² Ščurek R, Jarkuliš V, *Základy bezpečnostní politiky*, Technická Universita. Ostrava, 2020.

¹³ Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu, Ministerstvo Vnitra České Republiky Odbor Bezpečnostní Politiky a Prevence, Kriminality. Praha, 2016.

¹⁴ Zákon č. 241/2000 Sb. Zákon o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, § 2 ust.1 lit. c).

¹⁵ *For example:* Zákon č. 86/2002 Sb. Zákon o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší).

¹⁶ *For example:* Zákon č. 254/2001 Sb. o vodách a změně některých předpisů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů; Zákon č. 488/2009 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky a o změně zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně

are documents in which the relevant ministry or other central administrative authority (controller) establishes recommended procedures, rules and measures for dealing with a specific type of crisis situation.

The auxiliary part (C) contains: an overview of the legal regulations applicable to crisis preparation and resolution, geographic data, other documents related to the achievement of crisis preparedness and management in the event of their occurrence.

Crisis plans of the region and commune with extended competences contain content similar to the plan at the central level, except that at the level of the region and commune, the basic part contains an overview of the elements of critical infrastructure and European critical infrastructure located in the region. The supplementary part of the regional plan includes a template for a decision to declare a state of emergency.¹⁷ The development of a crisis plan for a region or commune is the responsibility of the Fire Service, which is then submitted for consultation to the relevant Regional or commune Safety Council¹⁸. The crisis management plan at the central level is approved by the head of the given central administrative authority. At the level of the region and commune respectively: hetman (Cz. Hejtman) and mayor (Cz. starosta).¹⁹

The Czech Crisis Management Act also obliges other entities to prepare a crisis preparedness plan and a crisis preparedness plan for a critical infrastructure entity. The crisis preparedness plan is prepared by legal persons or natural persons conducting business activity in consultation with the competent crisis management authority. The crisis preparedness plan of the critical infrastructure entity is prepared by the critical infrastructure entity in consultation with the relevant ministry, other central administrative authority or the Czech National Bank.²⁰

Organising

In the Czech Republic, we can distinguish two main periods called the preparatory period and the implementation period. In the first period, crisis planning is carried out, including defense planning and civil planning, as well as projects

---

veřejného zdraví ao změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií), ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷ Nařízení vlády č. 462/2000 Sb. Nařízení vlády k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení ao změně některých zákonů (krizový zákon).

¹⁸ Nařízení vlády č. 431/2010 Sb. Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 462/2000 Sb. k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení ao změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění nařízení vlády č. 36/2003 Sb.

¹⁹ Usnesení Vlády České republiky ze dne 27. dubna 2016 č. 369 k Analýze hrozeb pro Českou republiku.

²⁰ Ochrana obyvatel a krizové řízení. Praktický průvodce a rádce úředníka. Zpracováno v rámci projektu 'Implementační jednotka Strategického rámce rozvoje veřejné správy České republiky pro období 2014 – 2020', reg. č. CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0000125 Ministerstvo vnitra České republiky. Praha, 2021.

related to ensuring readiness to act in crisis situations, including projects related to training and ensuring the necessary forces and resources. The second period is the implementation of projects related to crisis management. It consists in the implementation of planned actions aimed at overcoming the existing crisis situation and mitigating its effects.²¹

In the Czech Republic, there are four phases of crisis management. As the authors of the publication on this subject note, these phases differ in their specificity, but they are interrelated. The first is prevention: it focuses on measures to prevent emergencies. The second is preparation, which involves considering various scenarios for the development of a crisis situation. It includes gathering information, preparing scenarios, educating the public, training, etc. The third phase is the response phase, which is the process of managing a crisis situation according to previously adopted scenarios, taking into account the available forces and resources. And the fourth phase of reconstruction, which assumes a return to a state of stability and the possibility of further development.²²

The Czech Republic's crisis management system is closely related to the country's security system. The elements of the security system of the Czech Republic form a hierarchical structure, are centrally managed and coordinated or operate independently at individual levels within the scope of their competence. This system comprises two levels: the

- central level: the President of the Republic, the Parliament of the Czech Republic, the Government, central administrative bodies, the State Security Council and its working bodies;
- territorial level: hetman (Cz. Hejtman), regional office; mayor (Cz. Starostou) of a commune with extended competences, commune office with extended competences; mayor, commune office.

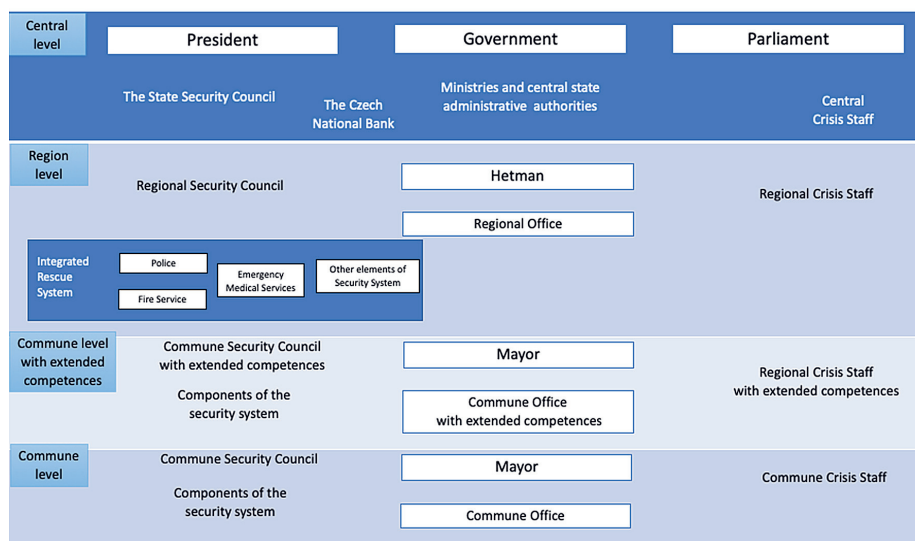
Although the presented national security system functions on two levels, in my opinion, the crisis management system covers three levels and takes into account the administrative division of the country. We can assume that the crisis management system functions at the central, regional and commune levels.

In the Czech Republic, the Council of Ministers operates at the central level, ensuring readiness to respond to crisis situations. The government imposes tasks on other crisis management bodies, directs their activities, and manages control activities in this area. The Central Crisis Management Act lists (four) ministries and the Czech National Bank. Tasks in the area of crisis management consist in the preparation of crisis management plans and procedures, the establishment of crisis management teams in ministries, as well as supervision over the preparation of regional operational and rescue plans. The Ministry of the Interior plays a special role in the process of coordinating projects at the inter-ministerial level. In turn, the Czech National Bank provides funds for the implementation of projects and controls the funds spent.²³

²¹ Šelešovský J *et al.*, *Krizové řízení ve veřejné správě*. Masarykova univerzita v Brně. Brno, 2005, p. 27.

²² Procházková D, *Bezpečnost a krizové řízení*. Police History. Praha, 2006, p. 154; Procházková D, *Bezpečnost je hlavní fenomén současnosti*, [in:] *Časopis Bezpečnostní Management V Regionech*, Vysoká škola regionálního rozvoje, 2016, pp. 87–99.

²³ Ministerstvo vnitra ČR, <https://www.mvcr.cz/ministerstvo.aspx>, accessed: 28.03.2022.

Fig. 1. Place of crisis management authorities in the Security system of the Czech Republic

Source: Krizové řízení a bezpečnostní systém České republiky http://ochab.ezin.cz/OaB_2016_D/2016_OaB_D_07_krulik.pdf, accessed: 27/09/2022

At the central level, the governmental advisory body is the State Security Council. The State Security Council is a body that prepares proposals for ensuring national security and proposals for creating an efficient national security system. In addition to initiatives in the field of security policy, it also deals with solving emergencies. The State Security Council is composed of: the prime minister, other members of the cabinet and other persons (experts) — as decided by the government. The president of the Czech Republic may attend council meetings. The chairman of the council is the Minister of the Interior. Permanent working bodies of the State Security Council are the following committees: Coordination of Foreign Security Policy (reporting to the Ministry of Foreign Affairs), Defense Planning (responsibility of the Ministry of Defence), Committee for Internal Security (responsibility of the Ministry of Interior), Planning of Civilian Crisis Situations (responsibility of the Ministry of Interior), Security Cybernetic (responsibility of the Prime Minister), Intelligence Committee (responsibility of the Prime Minister).²⁴

The government executive body for crisis situations is the Central Crisis Staff.²⁵ This staff is appointed by the prime minister. Its composition and activities are regulated by the statute of the Central Crisis Staff, which is approved by the government. Depending on the nature of the crisis situation, the Prime Minister appoints one of the members of the government as the chairman of the staff. Other members

²⁴ Szynowski R, Kompetencje organów władzy i administracji w zakresie obrony w państwach sąsiadujących z Rzeczpospolitą Polską. Dąbrowa Górnicza, 2020, pp. 23–25.

²⁵ Příloha usnesení vlády ze dne 21. září 2020 č. 954 Statut Ústředního krizového štábu.

of the Central Crisis Staff are deputy ministers, representatives of central authorities, the Police, the general staff and members listed in the Statute of the Central Crisis Staff. The Central Crisis Staff ensures operational coordination, monitoring and assessment of the state of decisions made by the government, ministries and other administrative authorities as well as by bodies of local government units, the purpose of which is to prevent a crisis situation and to support crisis management bodies of territorial administration.²⁶

The organisation of crisis management at the regional and commune level looks similar. At the regional level, the crisis management system is organized by the Hetman together with the authorities of the regional office, while at the commune level the responsibility lies with the mayor together with the authorities of the commune office. As part of their competences, they appoint the Regional Security Council (Communal) and the Crisis Staff of the Region (Communal).

In the Czech Republic, there is an Integrated Rescue System, which is designed to coordinate rescue operations and remove the effects of accidents, technical failures and natural disasters. The basic components of the Integrated Rescue System (ZSR) are: fire brigade, police, medical rescue and assigned forces and resources of other uniformed services and organizations that can be helpful during rescue operations. This also applies to the armed forces, which can be deployed in the size of 1,300 soldiers for a maximum period of 6 months. Coordination of the elements of the integrated rescue system as part of joint operations is carried out at: the tactical level, by the commander of the rescue operation at the location or waiting area of the ZSR components, at the operational level through the operational and information center of the integrated rescue system, at the strategic level through the mayor (municipalities with extended competences), hetman (region) or by the Ministry of the Interior and other administrative bodies in cases specified in the Act on the Integrated Rescue System.

The permanent coordination bodies of the ZSR elements are the operational and information centers of the Integrated Rescue System, which are the operational centers of the District Fire Service and the operational and information center of the General Directorate of the Fire Service. The Integrated Rescue System is managed by the General Director of the Fire and Rescue Service. At the regional level, the hetman coordinates and supervises the activities carried out by elements of the ZSR, and at the commune level it is the mayor's responsibility to participate in rescue and assistance activities within the ZSR. In the Czech Republic, since 2000, civil defense units have also been operating within the ZSR, which are subordinate to the Ministry of the Interior. Civil defense falls within the scope of the concept of civil protection and performs tasks related to warning, evacuation and providing means to protect life, health and property of the population.²⁷

---

²⁶ Ústřední krizový štáb. *Electronic source:* <https://www.vlada.cz/cz/ppov/brs/pracovni-vybory/ustredni-krizovy-stab/ustredni-krizovy-stab-51792/>, accessed: 28.03.2022.

²⁷ Cf.: Zákon č. 239/2000 Sb. Zákon o integrovaném záchranném systému ao změně některých zákonů oraz Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030, Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky. Praha, 2013; Górecka K, pp. 129–52.

Control

In the Czech Republic, control activities in the field of crisis management tasks are carried out on the basis of the Cross Management Act²⁸. The Crisis Management Act stipulates that crisis management bodies are entitled to control compliance with laws and regulations in the field of crisis management within their competences.

Starting from the lowest level, the inspection of the commune is carried out by the Regional Fire Service Headquarters in cooperation with the competent commune office with extended competence in whose administrative district the given commune is located. The inspection is carried out by a control group composed of inspection staff, based on a written authorization issued by the inspection authorities. The inspection group is headed by the inspection officer of the Regional Fire Service.

The inspection in the commune with extended competences is carried out by the Regional Fire Service in cooperation with the regional office. The inspection is carried out by an inspection team consisting of inspection officials, on the basis of a written authorization issued by the inspection authorities. The inspection group is headed by the inspection officer of the Regional Fire Service.

At a regional level, the inspection is carried out by representatives of the Ministry of the Interior in cooperation with the relevant ministry or other central administrative office.

In the facilities of intelligence services, the National Cybersecurity and Information Bureau and the National Security Bureau, where the inspection could threaten classified information or state security, the inspection may be carried out only with the consent of their director. The inspection is carried out by the Ministry of the Interior. If approval is not granted, the refusing director shall ensure that the inspection is carried out within his/her competence and, within 60 days of the refusal of approval, submits a report on the results of the inspection to the Ministry of the Interior, unless the Ministry of the Interior sets a longer period. If the Intelligence Service, the National Cybersecurity and Information Bureau or the National Security Bureau are unable to ensure that the inspection is carried out within their competence, they allow the inspection to be carried out by the Ministry of the Interior, while they may specify specific conditions regarding the method of conducting such an inspection.

The inspection of a legal person or a natural person conducting business activity shall be carried out by the crisis management authority which imposed on this legal person or natural person the obligations resulting from the crisis plan. This control may be carried out by the crisis management authority independently or in cooperation with another crisis management authority dealing with a given issue. The inspection is carried out by an inspection team consisting of inspection employees, based on a written authorization granted by the inspection authorities. The head of the control group is an employee of the control authority that imposed on the legal or natural person the obligations resulting from the crisis plan.

---

²⁸ Article 33, Zákon č. 240/2000 Sb. Zákon o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).

Conclusion

Referring to the first considered issue regarding the concept of 'crisis management', we would like to point out that the definition of crisis management lists a number of management activities carried out by substantively competent authorities, however, this definition covers all components of managerial functions, with the exception of leading and motivating.

On the other hand, the definition of a 'crisis situation' is related to the declaration of a specific state of emergency, although this seems to be a somewhat simplified statement. Declaring a state of emergency is primarily a legal category to manage a crisis situation. It enables crisis management authorities to introduce crisis management procedures and measures directly depending on the nature and scope of the crisis situation (usually: legal obligations, legal restrictions and legal regulations).

In the Czech Republic, the crisis management system is an inseparable element of the national security system and is closely related to it. Crisis management is implemented in each area of security as specific, with a broad nature of security management in general, and refers to responding to security threats. The crisis management system was organized on the basis of public administration bodies and the administrative division of the state. Nevertheless, a special role is played by central authorities and crisis management bodies at the national (regional) level.

It is at the level of the country (region) that the elements of the Integrated Rescue System operate, which carry out tasks related to civil protection and response in situations of natural disasters and technical failures. The leading role in this system is played by the fire brigade, emergency medical services and the police. Therefore, cooperation between these services becomes particularly important at the level of the Czech country (region) which is the equivalent of the Polish voivodeship.

References

1. Górecka K, Zarządzanie kryzysowe na tle wybranych państw sąsiadujących z Polską, *Przegląd Naukowo-Metodyczny 'Edukacja dla Bezpieczeństwa'*, 2014, No. 7, Vol. 1, Iss. 22.
2. Griffin R.W, *Podstawy zarządzania organizacjami*, Warszawa, 2017.
3. Koncepcje ochrany obywatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030, Ministerstvo vnitra — generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky. Praha, 2013.
4. Koontz H, O'Donnell C, The functions and authority of the manager (Chap 3) dans *Principles of Management: An Analysis of Managerial Functions*. New York, 1972.
5. Ministerstvo vnitra ČR. *Electronic source*: <https://www.mvcr.cz/ministerstvo.aspx>, accessed: 28.03.2022.
6. Nařízení vlády č. 431/2010 Sb. Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 462/2000 Sb. k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění nařízení vlády č. 36/2003 Sb.

7. Nařízení vlády č. 462/2000 Sb. Nařízení vlády k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).
8. Ochrana obyvatel a krizové řízení. Praktický průvodce a rádce úředníka. Zpracováno v rámci projektu 'Implementační jednotka Strategického rámce rozvoje veřejné správy České republiky pro období 2014–2020', reg. č. CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0000125. Ministerstvo vnitra České republiky, Praha, 2021.
9. Pietrek G, System zarządzania kryzysowego. Diagnoza i kierunki doskonalenia. Difin, 2019.
10. Příloha usnesení vlády ze dne 21. září 2020 č. 954 Statut Ústředního krizového štábu.
11. Procházková D., Bezpečnost a krizové řízení. Police History. Praha, 2006.
12. Procházková D, Bezpečnost je hlavní fenomén současnosti, [in:] Časopis Bezpečnostní Management V Regionech, Vysoká škola regionálního rozvoje, 2016.
13. Ščurek R, Jarkuliš V, Základy bezpečnostní politiky, Technická Universita. Ostrava, 2020.
14. Šešesovský J et al., Krizové řízení ve veřejné správě. Masarykova univerzita v Brně. Brno, 2005.
15. Stabryła A, Zarządzanie strategiczne w teorii i praktyce firmy. Warszawa, 2021.
16. Stoner J.A.F, Freeman R.E, Gilbert D.R, Kierowanie. Warszawa, 1999.
17. Szynowski R, Defense Administration of the Czech Republic. *Przedsiębiorczość i Zarządzanie*, 2018, Part III, Vol. XIX, Iss. 5.
18. Szynowski R, Kompetencje organów władzy i administracji w zakresie obrony w państwach sąsiadujących z Rzeczpospolitą Polską. Dąbrowa Górnicza, 2020.
19. Ściborek Z, Zamiar Z, Teoretyczne i metodologiczne podstawy problemów. Toruń, 2016.
20. Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu, Ministerstvo Vnitřní České Republiky Odbor Bezpečnostní Politiky a Prevence, Kriminality. Praha, 2016.
21. Tocicka J.W, Zarządzanie kryzysowe w społecznościach lokalnych — studium przypadku miasta stołecznego Warszawy. Warszawa, 2020.
22. Usnesení Vlády České republiky ze dne 27. dubna 2016 č. 369 k Analýze hrozeb pro Českou republiku.
23. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb. Ústava České republiky.
24. Ústavní zákon č. 110/1998 Sb. Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky.
25. Ústřední krizový štáb. *Electronic source*: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/brs/pracovni-vybory/ustredni-krizovy-stab/ustredni-krizovy-stab-51792/>.
26. Vičar R, Skoruša L, Patnáct let platnosti tzv. krizové legislativy v České Republice, *Bezpečnostní prostředí a bezpečnostní politika*, 2016, Vol. 2. *Electronic source*: <http://www.population-protection.eu/prilohy/casopis/32/240.pdf>.
27. Zákon č. 240/2000 Sb. Zákon o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).
28. Zákon č. 241/2000 Sb. Zákon o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, § 2 ust.1 lit. c).
29. Zákon č. 254/2001 Sb. o vodách a změně některých předpisů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

30. Zákon č. 432/2010 Sb., Nařízení vlády o kritériích pro určení prvků kritické infrastruktury.
31. Zákon č. 462/2000 Sb., Nařízení vlády k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).
32. Zákon č. 488/2009 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky a o změně zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií), ve znění pozdějších předpisů.
33. Zákon č. 75/2001 Sb., Vyhláška Českého báňského úřadu, kterou se stanoví báňsko-technické podmínky pro zřizování využití a ochranu důlních děl vybraných pro využití při krizových situacích pro uplatňování preventivních, technických a bezpečnostních opatření a provádění control.
34. Zákon č. 86/2002 Sb. Zákon o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší).

Streszczenie. Republika Czeska wydaje się być miejscem geograficznie spokojnym. Jednak terytorium Republiki nie jest wolne od klęsk żywiołowych, które nawiedzały ten kraj w przeszłości, a obecnie są jego częstym zjawiskiem. Do najbardziej dramatycznych i niszczących klęsk żywiołowych i awarii technicznych w historii Republiki Czeskiej należały m.in. przerwana zapora na rzece Desnej w Górach Izerskich (1916 r.), trzęsienia ziemi (1985 r.) czy powódzie, które w lipcu 1997 r. dotknęły Morawy, Śląsk i część wschodnich Czech, a także terytorium Polski. Te ostatnie zagrożenia związane z powodzią szczególnie zwróciły uwagę na niezdolność ówczesnych instytucji państwowych do radzenia sobie z sytuacjami kryzysowymi, co doprowadziło do podjęcia prac nad budową systemu zarządzania kryzysowego w Republice Czeskiej. Celem niniejszego artykułu jest przedstawienie rozwiązań, doświadczeń i tendencji obecnie funkcjonującego systemu zarządzania kryzysowego w Republice Czeskiej. Dlaczego? Otóż klęski żywiołowe nie znają granic i podobnie jak to było w 1997 roku mogą objąć większe obszary, w tym terytorium Polski, a podstawowa wiedza o systemie zarządzania kryzysowego naszego sąsiada (Czech) zawiera się w szerszym pojęciu: transgranicznego zarządzania kryzysowego, którego konieczność wynika z zagrożeń transgranicznych.

Zusammenfassung. Die Tschechische Republik scheint ein geographisch friedlicher Ort zu sein. Allerdings ist das Gebiet der Republik nicht frei von Naturkatastrophen, die das Land in der Vergangenheit heimgesucht haben und heute immer noch häufig vorkommen. Zu den dramatischsten und zerstörerischsten Naturkatastrophen und technischen Pannen in der Geschichte der Tschechischen Republik gehören u.a. der Dammbruch an der Desná im Isergebirge (1916), die Erdbeben (1985) oder die Überschwemmungen, die Mähren, Schlesien und einige Teile Ostböhmens sowie polnische Gebiete im Juli 1997 heimsuchten. Insbesondere die letztgenannten Überschwemmungen haben die Unfähigkeit der damaligen staatlichen Behörden zur Bewältigung von Krisensituationen deutlich gemacht, was dazu führte, dass in der Tschechischen Republik am Aufbau eines Krisenmanagementsystems gearbeitet wurde. Das Ziel dieses Artikels ist es, die Lösungen, Erfahrungen und Trends des derzeitigen Krisenmanagementsystems in der Tschechischen Republik darzustellen. Und warum? Die Naturkatastrophen kennen nun keine Grenzen und können, wie es 1997 der Fall war, größere Gebiete, einschließlich des Territoriums der Republik Polens umfassen. Überdies ist das Grundwissen über das Krisenmanagementsystem unseres Nachbarn (der Tschechischen Republik) in einem viel weiter gefassten Konzept enthalten: dem grenzüberschreitenden Krisenmanagement, dessen Anwendung sich aus den grenzüberschreitenden Bedrohungen ergibt.

Резюме. Чешская Республика кажется спокойным местом с географической точки зрения. Однако территория республики не свободна от стихийных бедствий, которые преследовали страну в прошлом и стали сегодня частым явлением. К наиболее драматическим и разрушительным стихийным бедствиям и техническим сбоям в истории

Чешской Республики относятся прорыв плотины на реке Десна в Езерских горах (1916 год), землетрясения (1985 год) или наводнения, от которых пострадали Моравия, Силезия и часть восточной Чехии, а также польская территория в июле 1997 года. Последние опасные явления, связанные с наводнением, особенно ярко показали недостаточную способность институтов государства того периода справляться с чрезвычайными ситуациями, что привело к работе над созданием системы управления чрезвычайными ситуациями в Чешской Республике. Цель данной статьи - представить решения, опыт и тенденции развития современной системы управления чрезвычайными ситуациями в Чешской Республике. Почему? Что ж, стихийные бедствия не знают границ и, как это было в 1997 году, могут охватывать большие территории, включая территорию Польши, а основные знания о системе управления чрезвычайными ситуациями у нашего соседа (Чешской Республики) заключены в более широком контексте: в системе управления трансграничными чрезвычайными ситуациями, необходимость создания которой вытекает из трансграничных угроз.

